

Sygn. akt XVII AmC 2943/12

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 31 października 2012r.

Sąd Okręgowy w Warszawie Sąd Ochrony Konkurencji i Konsumentów w składzie następującym:

Przewodnicząca: SSR (del.) Monika Gajdzińska-Sudomir

Protokolant: Piotr Hołyś

po rozpoznaniu w dniu 31 października 2012r. w Warszawie na rozprawie

sprawy z powództwa: (...) w W.

przeciwko: (...) spółce z ograniczoną odpowiedzialnością w W.

o uznanie postanowień wzorca umowy za niedozwolone

1. uznaje za niedozwolone i zakazuje stosowania przez Pozwaną w obrocie z konsumentami postanowienia wzorca umowy o następującej treści: „(...) zastrzega sobie z ważnych powodów prawo do zamiany Nagród na inne o zbliżonej wartości”;
2. zasądza od (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w W. na rzecz (...) w W. kwotę 360 zł /trzysta sześćdziesiąt złotych/ tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego;
3. nakazuje pobrać od (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w W. na rzecz Skarbu Państwa kwotę 600 zł /sześćset złotych/ tytułem opłaty stałej od pozwu, od której uiszczenia Powód był zwolniony z mocy prawa;
4. zarządza publikację prawomocnego wyroku w Monitorze Sądowym i Gospodarczym na koszt Pozwanej.

Sygn. akt XVII AmC 2943/12

UZASADNIENIE

Dnia 19 listopada 2012r.

(...) w W. wniosło o uznanie za niedozwolone i zakazanie wykorzystywania w obrocie z konsumentami postanowienia wzorca umownego o nazwie Regulamin Konkursu „Kibicuj na (...) z (...)” o treści: (...) zastrzega sobie z ważnych powodów prawo do zamiany Nagród na inne o zbliżonej wartości; rozpoznanie sprawy również pod nieobecność powoda bądź jego pełnomocnika; zasądzenie od pozwanej na swoją rzecz kosztów postępowania według norm przepisanych oraz dopuszczenie i przeprowadzenie dowodów z dokumentów wskazanych w uzasadnieniu pozwu na okoliczności tam wskazane. W uzasadnieniu Powód podniósł, iż Pozwana w ramach prowadzonej działalności gospodarczej zorganizowała konkurs, którego uczestnikami mogą być konsumenci. Zasady konkursu uregulowane zostały we wzorcu umownym o nazwie Regulamin Konkursu „Kibicuj na (...) z (...)”. Zawarte w tym wzorcu, a zakwestionowane przez Powoda postanowienie w jego ocenie jest sprzeczne z dobrymi obyczajami i rażąco narusza interesy konsumentów oraz spełnia przesłanki niedozwolonej klauzuli umownej określonej w art. 385⁽³⁾ pkt. 19 K.c., przewidując wyłącznie dla przedsiębiorcy uprawnienie do jednostronnej zmiany, bez ważnych przyczyn istotnych cech świadczenia. Powód podniósł, iż konsument przystępując do udziału w konkursie ma wiedzę na temat katalogu nagród, które może otrzymać, akceptuje ten katalog i zgadza się na warunki uzyskania danej nagrody. Z tego powodu zamiana nagrody ma istotne znaczenie. Postawienie konsumenta przed faktem dokonany zamiany nagrody przez Pozwaną w ocenie Powoda może narazić konsumenta na zawód, przykrość, poczucie bycia oszukanym. Pozwany

wskazał przy tym, iż nie określono w jakich konkretnie okolicznościach Pozwana może dokonać zamiany nagrody, a konsument nie ma wpływu na zakwalifikowanie danej okoliczności jako ważnego powodu.

Pozwana wniosła o oddalenie powództwa jako bezpodstawnego z uwagi na fakt, iż zakwestionowana przez Powoda klauzula nie stanowi elementu wzorca umownego, lecz jest częścią przyrzeczenia publicznego nagrody konkursowej, która jako jednostronna czynność prawna nie podlega kognicji sądu w postępowaniu o uznanie postanowień wzorca umowy za niedozwolone i skutkuje brakiem legitymacji czynnej Powoda. W przypadku nieuwzględnienia tego wniosku, Pozwana wniosła o połączenie niniejszej sprawy z enumeratywnie wymienionymi innymi sprawami zawisłymi pomiędzy stronami tego postępowania w tutejszym Sądzie oraz oddalenie powództwa, przeprowadzenie dowodów i rozpoznanie wniosków wskazanych w treści odpowiedzi na pozew oraz zasądzenie na swoją rzecz od Powoda kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa procesowego radcy prawnego w wysokości podwójnej stawki minimalnej, według norm przepisanych.

W uzasadnieniu Pozwana wskazała, iż zorganizowany przez nią Konkurs był publicznym przyrzeczeniem nagrody konkursowej w rozumieniu art. 921 K.c. i został zorganizowany przez udostępnienie jego Regulaminu na stronie internetowej (...). Stanowił jednostronną czynność prawną kreującą stosunek zobowiązaniowy. Dla jego skuteczności nie było wymagane złożenie oświadczenia woli przez drugą stronę. Jako jednostronna czynność prawna, wskazany Regulamin nie mieści się w granicach roszczeń o uznanie postanowienia wzorca umowy za niedozwolone, gdyż nie jest wzorcem umowy. Regulamin określał również oznaczenie czynności, z których wykonaniem Pozwana wiązała możliwość przyznania nagród, jak również określił kryteria, według których przyznawane miały być nagrody. Zasady Konkursu w ocenie Pozwanej nie stworzyły pomiędzy stronami relacji zbliżonej do programu lojalnościowego. Zdaniem Pozwanej opisana w § 3 ust. 5 procedura potwierdzania uczestnictwa w Konkursie miała charakter wyłącznie techniczny i umożliwiała Pozwanej monitorowanie aktywności inwestycyjnej tych klientów, którzy wyrazili zgodę uczestnictwa w Konkursie. Pozwana podkreśliła, iż Regulaminie brak było klauzuli, iż potwierdzenie uczestnictwa jest jednoznaczne z akceptacją jego treści, a zatem Pozwana nie wymagała od uczestników zapoznania się z Regulaminem ani nie udostępniła go w sposób wymaganych dla wzorca w postaci elektronicznej, gdyż jak podkreślono w odpowiedzi na pozew – udostępnienie wzorca na stronie internetowej nie zapewniło drugiej stronie umowy przechowywania wzorca i odtwarzania go w zwykłym toku czynności.

Odnosząc się merytorycznie do twierdzeń Powoda o abuzywnym charakterze zakwestionowanej klauzuli, Pozwana podniosła, iż o abuzywności danej klauzuli decyduje nie tylko samo naruszenie dobrych obyczajów, ale pozostające z nim w związku rażące naruszenie interesów konsumentów. Powód powinien wykazać, iż brak symetrycznych rozwiązań w zakresie praw i obowiązków stron nie znajduje uzasadnienia merytorycznego w aspekcie, do którego dane postanowienia np. terminy się odnoszą. Interes konsumenta powinien być, zdaniem Pozwanej, oceniany przez pryzmat odpowiedniego wzorca konsumenta, który zgodnie z wyrokiem Sądu Apelacyjnego w Warszawie z dnia 3 marca 2010r. jest konsumentem wyedukowanym, świadomym i krytycznym, aktywnie korzystającym z kierowanych do niego akcji edukacyjnych u informacyjnych, a nie konsumentem „nieoświeconym”, biernym i nieporadnym. Zdaniem Pozwanej w niniejszej sprawie ocena abuzywności powinna być dokonana przez pryzmat konsumenta posiadającego dostateczne środki na dokonywanie inwestycji na rynku kapitałowym, odpowiednio doświadczonego i rozumiejącego co najmniej podstawowe zasady prowadzenia akcji promocyjnych czy konkursów związanych z nabywaniem instrumentów finansowych za pośrednictwem wyspecjalizowanych podmiotów. Pozwana podniosła, iż w przypadku przyrzeczenia publicznego, to do organizatora należy określenie, co jest przedmiotem nagrody, zatem dopuszczalne jest dokonanie zmian w tym przedmiocie. Pozwana wskazała, iż bezpośredni związek nagrody z organizowanymi w Polsce i na Ukrainie Mistrzostwami Europy w Piłce Nożnej UEFA powoduje, iż Pozwana nie ma żadnego wpływu na możliwe zdarzenia, których wystąpienie może zaburzyć przebieg Konkursu. Po stronie Pozwanej może zatem powstać stan faktyczny, w którym brak byłoby możliwości przekazania uczestnikom przewidzianych w Regulaminie nagród. Tak rozumiany brak możliwości świadczenia nagrody, niezależny od woli Pozwanego, nie może być uznany za sprzeczny z dobrymi obyczajami i rażąco naruszający interesy konsumentów, zaś podjęta decyzja nie może być uznana za arbitralną, lecz korzystną dla konsumenta.

Sąd Okręgowy – Sąd Ochrony Konkurencji i Konsumentów ustalił następujący stan faktyczny:

Pozwana spółka (...) sp. z o.o. w W. prowadzi działalność gospodarczą w zakresie m.in: działalności maklerskiej związanej z rynkiem papierów wartościowych i towarów giełdowych, pozostałej działalności wspomagającej usługi finansowe z wyłączeniem ubezpieczeń i funduszy emerytalnych, działalności agentów i brokerów ubezpieczeniowych, działalności związanej z zarządzaniem urządzeniami informatycznymi, przetwarzaniem danych / dowód: odpis z rejestru przedsiębiorców k. 45/. Uchwałą Zarządu z dnia 28 lutego 2012r. został wprowadzony Regulamin konkursu „Kibicuj na (...) z (...)”, zorganizowanego przez Pozwaną spółkę dla Uczestników tj. osób fizycznych, które zawarły z (...) umowę o świadczenie usług przyjmowania i przekazywania zleceń lub nabyły za pośrednictwem (...) Produkty Ubezpieczeniowe oraz niezależnie od powyższego, były posiadaczem konta (...) w okresie trwania Konkursu (§ 1 ust. 1 pkt. 5 Regulaminu). W ramach Konkursu Uczestnicy mogli inwestować środki pieniężne w wysokości przekraczającej wartość środków pieniężnych, które były w dniu rozpoczęcia konkursu przedmiotem inwestowania w Tytuły Uczestnictwa oraz Produkty Ubezpieczeniowe za pośrednictwem (...) poprzez nabycie 1) Jednostek Uczestnictwa 2) Certyfikatów Inwestycyjnych 3) Produktów Ubezpieczeniowych (§ 5 ust. 1 w zw. z § 1 ust. 1 pkt. 19 Regulaminu). Spośród Uczestników wyłonionych miało zostać ośmiu laureatów, z których każdy łącznie a) w czasie trwania konkursu zainwestował Nowe Środki na kwotę nie mniejszą, niż 1 mln zł; b) w ostatnim dniu trwania Konkursu posiadał największą wartość zainwestowanych Nowych Środków według wyceny na ten dzień; c) nie więcej, niż 50 % z Nowych Środków zainwestował w Jednostki Uczestnictwa Rynku Pieniężnego; d) posiadał w ostatnim dniu trwania konkursu konto (...) i nie wypowiedział umowy o jego prowadzenie (§ 5 pkt. 5 Regulaminu). Jako Nagrodę w Konkursie określono jedną z ośmiu pojedynczych wejściówek imiennych na mecze piłki nożnej z udziałem reprezentacji Polski na Euro 2012 typu Gold o wartości 1 133 EUR każdy wraz z nagrodą pieniężną w kwocie stanowiącej równowartość zryczałtowanego podatku dochodowego od osób fizycznych (§ 1 ust. 1 pkt. 9 Regulaminu). Zgodnie z § 3 ust. 4 i 5 Regulaminu Uczestnik zakwalifikowany do Konkursu, otrzymuje informacje o tym fakcie za pośrednictwem poczty elektronicznej lub w drodze listu poleconego. Uczestnik zobowiązany jest do potwierdzenia uczestnictwa w Konkursie poprzez przesłanie wiadomości zwrotnej lub listem poleconym oraz podanie swoich prawdziwych danych, niezbędnych do otrzymania nagrody (§ 3 ust. 4 i 5 Regulaminu).

Regulamin udostępniony został na Stronie Internetowej, a także na żądanie Uczestników w siedzibie (...) oraz w punktach obsługi klienta (§ 8 pkt. 2 Regulaminu).

Sąd Okręgowy – Sąd Ochrony Konkurencji i Konsumentów zważył, co następuje:

W pierwszej kolejności rozważania Sądu Okręgowego dotyczyć musiały charakteru Regulaminu, w którym zawarta została zakwestionowana klauzula, w szczególności określenia, czy stanowi on wzorzec w rozumieniu art. 384 § 1 K.c. W tym celu konieczne było przede wszystkim przeanalizowanie charakteru prawnego konkursu organizowanego przez Pozwaną, w szczególności zarzutu Pozwanej, iż konkurs był przyrzeczeniem publicznym nagrody konkursowej tj. jednostronną czynnością prawną kreującą stosunek zobowiązaniowy. W ocenie Sądu Okręgowego w istocie w niniejszej sprawie doszło jednakże do zawarcia umowy o udział w konkursie.

Między organizatorem konkursu a jego uczestnikiem każdorazowo dochodziło do zawarcia umowy na zasadach określonych w Regulaminie. Opracowany przez Pozwaną regulamin konkursu należy bowiem traktować jako skierowaną do osób zamierzających skorzystać z usług Pozwanej, ofertę zawarcia umowy o udział w konkursie na warunkach określonych w Regulaminie. Dodatkowo Pozwana przysyłała osobom spełniającym warunki konkursowe wiadomość e – mail lub list polecony z informacją o zakwalifikowaniu do konkursu. Aby zostać uczestnikiem konkursu należało spełnić łącznie szereg warunków określonych w regulaminie, jak również stanowczo zadeklarować uczestnictwo poprzez potwierdzenie uczestnictwa w Konkursie w drodze przesłania wiadomości zwrotnej lub listu poleconego, co stanowiło przyjęcie oferty. Z chwilą przyjęcia w powyższy sposób oferty przez osobę zainteresowaną udziałem w konkursie dochodziło zdaniem Sądu Okręgowego do zawarcia między stronami umowy o uczestnictwo w konkursie. Umowa ta musi zostać uznana za umowę nienazwaną z elementami przyrzeczenia publicznego. Punktem wyjścia do zawarcia umowy o uczestnictwo w konkursie było wcześniejsze skorzystanie z innych usług Pozwanej. Skorzystanie z tych usług może być interpretowane jako świadczenie Uczestnika na rzecz Pozwanej. W umowie tej poza

zobowiązaniem zasadniczym – świadczenia usług, Pozwana zobowiązała się do spełnienia dodatkowego świadczenia - nagrody w przypadku ziszczenia się określonego zdarzenia o losowym charakterze. Uczestnik inwestujący Nowe Środki uzyskuje fakultatywnie możliwość wzięcia udziału w konkursie z nagrodami. Zawarcie tej umowy jest w tym wypadku przyczynowo powiązana z ofertą zawarcia umowy udziału w konkursie z uwagi na to, że uczestnictwo w losowaniu nagrody zależy od woli Uczestnika i jest dobrowolne, lecz nie przesądza jeszcze o otrzymaniu nagrody. Dochodzi do zawarcia jednostronnie zobowiązującej umowy udziału w konkursie, w której Pozwana zobowiązała się nieodpłatnie wydać nagrodę. Wobec powyższego kwalifikacją łączącej strony więzi prawnej jako umowy oznacza dopuszczalność sądowej kontroli zakwestionowanego postanowienia pod kątem jego abuzywności.

Należy zauważyć, że z mocy art. 384 § 1 k.c. regulamin jest jedną spośród wymienionych tym przepisem szczególnych postaci wzorca umowy, a więc jak każdy wzorzec umowy ustalany jest przez jedną ze stron i choćby z tego powodu nie może być sam w sobie kwalifikowany jako umowa.

Przyjęcie przez sąd, że strony wiązała umowa jednostronnie zobowiązująca nie pozbawia regulaminu jego charakteru określonego treścią art. 384 § 1 k.c. bowiem "wzorzec umowy" to jednostronne i uprzednio przygotowane zestawienie klauzul umownych, ujętych w sposób generalny i abstrakcyjny, z przeznaczeniem do wykorzystania w nieograniczonej liczbie przypadków. Wzorce umów należą zatem do standardowych form kontraktu nie stanowiąc kontraktu.

Wiążący charakter wzorca bezspornie polega na tym, że staje się on skuteczny względem drugiej strony stosunku prawnego powstałego na podstawie umowy zawartej przy użyciu tegoż wzorca. Treść wzorca umowy może, po spełnieniu ustawowych przesłanek, skutecznie ukształtować sytuację prawną kontrahenta, określając jego prawa i obowiązki.

Postanowienia regulaminu, jako ustalonej przez jedną ze stron szczególnej postaci wzorca umowy (art. 384 § 1 k.c.), podlegają kontroli abstrakcyjnej w postępowaniu o uznanie postanowień wzorca umowy za niedozwolone, (Wyrok Sądu Najwyższego z dnia 20 stycznia 2011 r. I CSK 218/10 LEX 707 845/) i w tym zakresie nie jest w skuteczny zarzut Pozwanej.

W postępowaniu o uznanie postanowień wzorca umowy za niedozwolone Sąd dokonuje abstrakcyjnej oceny wzorca celem ustalenia, czy zawarte w nim klauzule mają charakter niedozwolonych postanowień umownych w rozumieniu art. 385¹ K.c. W myśl tego przepisu za niedozwolone postanowienia umowne uznaje się postanowienia umowy zawieranej z konsumentem nie uzgodnione indywidualnie, jeżeli kształtują jego prawa i obowiązki w sposób sprzeczny z dobrymi obyczajami, rażąco naruszając jego interesy. Nie dotyczy to postanowień określających główne świadczenia stron, w tym cenę lub wynagrodzenie, jeżeli zostały sformułowane w sposób jednoznaczny. Możliwość uznania wzorca umowy za niedozwolony i wyeliminowania go z praktyki stosowania uzależniona jest od następujących warunków:

- 1) Postanowienie nie zostało uzgodnione indywidualnie, a więc nie podlegało negocjacji;
- 2) Ukształtowane w ten sposób prawa i obowiązki konsumenta pozostają w sprzeczności z dobrymi obyczajami;
- 3) Ukształtowane we wskazany sposób prawa i obowiązki rażąco naruszają interesy konsumenta;
- 4) Postanowienie umowy nie dotyczy sformułowanych w sposób jednoznaczny głównych świadczeń stron, w tym ceny lub wynagrodzenia.

Powyższe przesłanki muszą być spełnione łącznie, natomiast brak jednej z nich skutkuje tym, że sąd nie dokonuje oceny danego postanowienia pod kątem abuzywności.

Analizując zakwestionowane przez Powoda postanowienie w oparciu o wymienione kryteria należało zważyć, iż konsumenci nie mają wpływu na jego treść, albowiem wzorzec jest przedstawiany przez Pozwaną, a zatem nie jest uzgadniany indywidualnie.

Przedmiotowe postanowienie nie dotyczy również głównych świadczeń stron umowy.

Do rozstrzygnięcia pozostała zatem jedynie kwestia czy zakwestionowane przez Powoda postanowienie kształtuje prawa i obowiązki konsumenta w sposób sprzeczny z dobrymi obyczajami, rażąco naruszając jego interesy.

Należy wskazać, że dobre obyczaje to reguły postępowania niesprzeczne z etyką, moralnością i aprobowanymi społecznie obyczajami. Za sprzeczne z dobrymi obyczajami można uznać także działania zmierzające do niedoinformowania, dezorientacji, wywołania błędnego przekonania konsumenta, wykorzystania jego niewiedzy lub naiwności, a więc działania potocznie określane jako nieuczciwe, nierzetelne, odbiegające od przyjętych standardów postępowania. W stosunkach z konsumentami dobry obyczaj powinien wyrażać się właściwym informowaniem o wynikających z umowy uprawnieniach, niewykorzystywaniem uprzywilejowanej pozycji profesjonalisty przy zawieraniu i realizacji umowy, rzetelnym traktowaniem równorzędnego partnera jakim jest konsument. Sprzeczne z dobrymi obyczajami są też działania mające na celu ukształtowania stosunku zobowiązaniowego niezgodnie z zasadą równorzędności stron (tak M. Śmigiel – Wzorce umowne s. 360).

Pojęcie interesów konsumenta należy rozumieć szeroko, nie tylko jako interes ekonomiczny, mogą tu wejść inne aspekty: zdrowie konsumenta (jego bliskich), czas zbędnie tracony, dezorganizacja toku życia, przykrości, zawód itp. Naruszenie interesów konsumenta wynikające z niedozwolonego postanowienia musi być rażące, a więc szczególnie doniosłe. Rażące naruszenie interesów konsumenta zachodzi w sytuacji, gdy w sposób rażący naruszona została równowaga interesów stron umowy, przez to że jedna z nich wykorzystwała swoją przewagę formułując konkretny wzorzec. Określenie „rażąco” należy stosować do znacznego odchylenia przyjętego uregulowania od zasady uczciwego wyważenia praw i obowiązków. Przepis art. 3 ust. 1 europejskiej dyrektywy 93/13 z dnia 5 kwietnia 1993r. stanowiącej wzorcową regulację dla polskiego ustawodawcy w dziedzinie ochrony interesów konsumenta przewiduje, że dana klauzula jest niedozwolona gdy naruszając zasadę wzajemnego zaufania powoduje istotną i nieusprawiedliwioną dysproporcję praw i obowiązków na niekorzyść konsumenta. Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 13 lipca 2005 sygn. akt I CK 832/04 /Biuletyn SN 2006 nr 2 str. 86/ za sprzeczne z dobrymi obyczajami uznał wprowadzenie klauzul godzących w równowagę kontraktową, rażące naruszenie interesów konsumenta polega zaś na nieusprawiedliwionej dysproporcji praw i obowiązków na niekorzyść konsumenta w określonym stosunku umownym.

Należy także wskazać, że klauzula generalna wyrażona w art. 385¹ § 1 k.c. uzupełniona została listą niedozwolonych postanowień umownych zamieszczoną w art. 385³ k.c. Obejmuje ona najczęściej spotykane w praktyce klauzule uznane za sprzeczne z dobrymi obyczajami, zarazem rażąco naruszające interesy konsumenta. Ich wspólną cechą jest nierównomierne rozłożenie praw, obowiązków lub ryzyka między stronami prowadzące do zachwiania równowagi kontraktowej. Są to takie klauzule, które jedną ze stron (konsumenta) z góry, w oderwaniu od konkretnych okoliczności, stawiają w gorszym położeniu. Wyliczenie to ma charakter niepełny, przykładowy i pomocniczy. Funkcja jego polega na tym, że zastosowanie we wzorcu umowy postanowień odpowiadających wskazanym w katalogu znacząco ułatwić ma wykazanie, że spełniają one przesłanki niedozwolonych postanowień umownych objętych klauzulą generalną art. 385¹ § 1 k.c. W razie wątpliwości ciężar dowodu, że dane postanowienia nie spełniają przesłanek klauzuli generalnej spoczywa na przedsiębiorcy – art. 385¹ § 4 k.c. Aby uchylić domniemanie, że klauzula umowna zgodna z którąś z przykładowych klauzul wymienionych w art. 385³ k.c. jest niedozwolonym postanowieniem umownym należy wykazać, że została ona uzgodniona indywidualnie lub, że nie kształtuje praw i obowiązków konsumentów w sposób sprzeczny z dobrymi obyczajami rażąco naruszając ich interesy mimo swego „niedozwolonego” brzmienia tzn. nie spełnia przesłanek z art. 385¹ § 1 k.c. . Dopiero po wykazaniu tej drugiej okoliczności może dojść do uchylenia domniemania abuzywności.

Przechodząc do oceny merytorycznej przesłanek abuzywności stwierdzić trzeba, iż zakwestionowana klauzula wypełnia znamiona opisane w art. 385⁽³⁾ pkt. 10 Kodeksu cywilnego oraz może wypełniać przesłanki przepisu art. 385⁽³⁾ pkt. 2 i 8 K.c. Zgodnie z treścią art. 385⁽³⁾ pkt. 10 K.c. w razie wątpliwości uważa się, że niedozwolonymi postanowieniami umownymi są te, które w szczególności uprawniają kontrahenta konsumenta do

jednostronnej zmiany umowy bez ważnej przyczyny wskazanej w tej umowie. Natomiast w myśl przepisów art. 385⁽³⁾ pkt. 2 i 8 K.c. w razie wątpliwości uważa się, że niedozwolonymi postanowieniami umownymi są te, które w szczególności wyłączają lub istotnie ograniczają odpowiedzialność względem konsumenta za niewykonanie lub nienależyte wykonanie zobowiązania oraz uzależniają spełnienie świadczenia od okoliczności zależnych tylko od woli kontrahenta konsumenta. W niniejszej sprawie to przedsiębiorca jest w oparciu o zakwestionowaną klauzulę jedynym upoważnionym do stwierdzenia, iż w danej sytuacji zachodzą powody, które umożliwiają mu skorzystanie z zastrzeżonego dla siebie uprawnienia do zamiany nagród na inne o zbliżonej wartości. Przyznanie profesjonalście uprawnienia do dokonywania wiążącej dla konsumenta interpretacji niedookreślonych postanowień umownych, może naruszać jego interes, gdyż interpretacja ta może być niekorzystna dla konsumenta. Brak jasnych kryteriów przyszłej wykładni umowy narusza zasadę, iż konsument powinien otrzymać zrozumiałą, rzetelną i pełną informację o treści stosunku zobowiązaniowego i konsekwencjach zawarcia umowy. Nie do przyjęcia z punktu widzenia dobrych obyczajów, rozumianych jako szacunek dla drugiego człowieka jest uprawnienie Pozwanej do podjęcia tak daleko idącej decyzji, wkraczającej w sferę majątkową oraz emocjonalną konsumenta. Z uwagi na treść warunków kwalifikujących do konkursu oraz prestiżowy charakter nagrody, w ocenie Sądu niewątpliwie udział w Konkursie wiąże się z dla konsumenta z dużym zaangażowaniem, nie tylko majątkowym, ale również emocjonalnym i organizacyjnym. Sama Pozwana stwierdza, a Sąd Okręgowy opinię tę podziela, iż nagroda w postaci wejściówek imiennych na mecze piłki nożnej z udziałem reprezentacji Polski na (...) typu (...) nie może być oceniana wyłącznie przez pryzmat wartości pieniężnej. Dla wielu, a w ocenie Sądu- dla większości konsumentów przystępujących do Konkursu wartość i znaczenie tej nagrody wyrażać się będzie nawet nie tyle w jej wartości pieniężnej, ale w możliwości uczestniczenia w niepowtarzalnym wydarzeniu, zrealizowaniem marzeń, otrzymaniem szansy niedostępnej w drodze zwykłych transakcji rynkowych. Słusznie bowiem Pozwana zauważyła, iż popyt na tego rodzaju wejściówki znacznie przewyższał podaż, a bilety przyznawano w drodze losowania. Stąd decyzja przedsiębiorcy o zamiany nagrody na inną, nawet o zbliżonej wartości z pewnością spowodować mogła daleko idące perturbacje w życiu konsumenta, rozczarowanie, zawód, poczucie krzywdy. W ocenie Sądu z uwagi na wyżej opisany charakter przewidzianej nagrody przyznanie w jej miejsce innej, nie zrekompensuje interesów naruszonych tak istotną zmianą warunków Konkursu. Konsument zawierając takiej treści umowę nie wie przy tym, na jakie ryzyko się naraża. Sprzeczne z dobrymi obyczajami rozumianymi jako uczciwość, lojalność i rzetelność jest zastrzeżenie dla przedsiębiorcy uprawnienia do jednostronnej zmiany tak istotnych warunków konkursu. Umowa jest sformułowana w sposób niejasny i wprowadza niepewność co do treści stosunku prawnego, którego istotą jest konsensus stron. Przystępując do konkursu, konsument zna jego warunki i godzi się na nie, w takiej a nie innej treści – w żadnym razie nie powinno dochodzić do sytuacji, w której zmiana tych warunków odbywa się poza konsensem.

Podnoszona przez Pozwaną argumentacja, iż konieczność przyznania Uczestnikom innej nagrody, niż pierwotna może wiązać się z powodami niezależnymi od niej, związanymi z charakterem nagrody, nie znajdują odzwierciedlenia w treści wzorca. Wręcz przeciwnie, otwarta klauzula ważnych powodów umożliwia Pozwanej dowolną interpretację zaistniałych sytuacji faktycznych i zaliczenie tej grupy wielu zdarzeń, niezależnie od oceny konsumenta. Pozwana przerzuca na konsumentów ryzyko prowadzonej przez siebie działalności i przez wprowadzenie tego rodzaju zapisu do umowy może zniweczyć ich uprawnienia odszkodowawcze. To Pozwana bowiem, a nie konsumenci powinna ponosić ryzyko wystąpienia zdarzeń uniemożliwiających lub utrudniających wykonanie jej świadczenia. Sąd Okręgowy zważył, iż bez zakwestionowanego postanowienia, konsument mógłby realizować na zasadach ogólnych uprawnienia odszkodowawcze, zaś w świetle treści spornej klauzuli zaferowanie zamiennika jest uprawnieniem przedsiębiorcy i nie konstytuuje jego odpowiedzialności z tytułu nienależytego wykonania zobowiązania. Analizowana treść regulaminu w istocie pozbawia konsumenta możliwości realizowania roszczeń odszkodowawczych. Wymóg rzetelności w stosunkach gospodarczych uzasadnia, aby przedsiębiorcy wprowadzający do zapisów regulaminów szczegółowe dane o nagrodach, dokonali stosownego zabezpieczenia możliwości ich wydania.

Ustalen co do stanu faktycznego w niniejszej sprawie Sąd Okręgowy dokonał w oparciu o przeprowadzone dowody z dokumentów oraz okoliczności bezsporne. Jednocześnie Sąd oddalił wniosek Pozwanej o połączenie niniejszej sprawy z innymi sprawami zawisłymi pomiędzy stronami przedmiotowego postępowania w tutejszym Sądzie. Poza

tożsamością podmiotową, sprawy te nie pozostają ze sobą w żadnym związku, albowiem każda z zaskarżonych klauzul wymaga odrębnej oceny, niezależnej od oceny pozostałych zakwestionowanych klauzul.

Mając na uwadze powyższe okoliczności Sąd Okręgowy uznając, iż kwestionowane postanowienie wzorca umownego stosowanego przez Pozwaną spełnia przesłanki klauzuli niedozwolonej (art. 385¹ § 1 K.c) zakazał jego wykorzystywania w obrocie (art. 479⁴² § 1 K.p.c).

W pkt. 2 wyroku na podstawie art. 98 i 99 Kodeksu postępowania cywilnego w zw. z § 18 ust. 2 pkt. 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2008r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu, Sąd Okręgowy zasądził od Pozwanej jako od strony przegrywającej na rzecz Powoda koszty zastępstwa procesowego według stawki przewidzianej w przywołanym rozporządzeniu. O obciążeniu Pozwanej stałą opłatą sądową od pozwu orzeczono w pkt. 3 wyroku na podstawie art. 26 ust 1 pkt 6 w zw. z art. 113 ust. 1 oraz art. 96 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 28.07.2005 r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych (Dz. U. nr 167, poz. 1398).

O publikacji prawomocnego wyroku w Monitorze Sądowym i Gospodarczym na koszt Pozwanego zarządzono na zasadzie art. 479⁴⁴ § 1 K.p.c.